

Sammanfattning av olycksundersökning Trafikolycka Personbil över kajkant

Sammanfattning av händelsen

En 66-årig dam i en personbil mister kontrollen och kör över en kajkant ner i vattnet och tar sig inte ut innan bilen sjunker. Den kommunala räddningstjänstens vattendykare räddar kvinnan till livet efter att hon varit under vatten i ca 12-15 minuter.

Innehåll i undersökning (undersökningens djup)

Utredningen är en övergripande beskrivning av händelseförloppet och den genomförda räddningsinsatsen.

Direkta och bakomliggande orsaker till olyckan och olyckans förlopp

Det var halt den dagen vilket troligen gjort att hon fick sladd på bilen och i sitt försök att rätta upp bilen trampat på fel pedal, dvs. på gaspedalen istället för på bromsen.

Insatsutvärdering

Utredningen är en detaljerad beskrivning av räddningsinsatsen och en diskussion om alternativa genomföranden. Utredaren menar att det vid dessa insatser är avgörande om man har vattendykare eller inte. Vattendykorganisationen fungerar. Utredaren anser att insatsen genomfördes på ett bra och effektivt sätt.

Åtgärder som föreslås

Inga åtgärder föreslås uttryckligen i rapporten. De föreslagna åtgärderna finns löpande i texten och är följande.

- Dykningssektorn bör avlastas all onödig kontakt med personer på platsen och på så sätt kunna koncentrera sig på arbetet.
- Den tunga bältesskäraren bör tas med av vattendykarna på dessa insatser, då den kan användas för att krossa rutorna på personbilar.
- Då man bedömer att gummibåten inte behöver användas i första insatsen, kan denna lämnas till nästa enhet och på så sätt snabba på anspänningstiden för vattendykenheten.

Insatssammanställning

Datum: 2005-01-26

Utredare: Per Johansson, brandingenjör

Diariennr: BMN-2005.1247

Eget larmnr: 2005/00110

SOS larmnr: 050119-00134

Händelsedata

Datum: 2005-01-19

Adress: Lindö småbåtshamn/Pampusvägen

Typ av olycka: Trafikolycka/Drunkningsolycka

Typ av skada: Personskada

Orsak: Halka

Trafikolycka/Drunkningsolycka

Sammanfattning av olyckan

En 66-årig dam svängde vänster i en korsning men rätade inte upp bilen utan fortsatte upp på en gräsmatta och vidare ut över en kajkant ner i vattnet. Personbilen sjönk snabbt och personer som sett olyckan ringde SOS. Brandförsvaret ryckte ut med vattendykare och lyckades få ut damen ur bilen.

Plats och objektsbeskrivning

Olyckan inträffade vid Lindö småbåtshamn cirka 10.20 på förmiddagen. Platsen är öppen och det finns inga byggnader eller vegetation mellan Pampusvägen och vattnet. Pampusvägen går parallellt med vattnet, men för att komma ut på den västra delen av hamnen måste man svänga av på Bidevindsvägen där det också ligger bebyggelse. Mellan Pampusvägen och vattnet finns en gräsmatta och ett promenadstråk.

Händelseförlopp

Damen har kommit körande i en lättare jeeptyp av märket Suzuki från Bidevindsvägen och svängt vänster ut på Pampusvägen. I svängen har hon inte kunnat rätta upp bilen utan fortsatt åt vänster, studsat över kantstenen och sedan gjort en "rivstart" på gräset för att sedan tillsynes okontrollerat fortsatt ut över kajen. Vittnen som befunnit sig vid Lindögrillen uppger att damen försökt ta sig ur bilen och antagligen knäppt av sig säkerhetsbältet.

*Bild 1: Spåren efter bilen då den kört över kantstenen och gasat till i gräset.
Man ser också att bilen sladdat.*

Trolig orsak

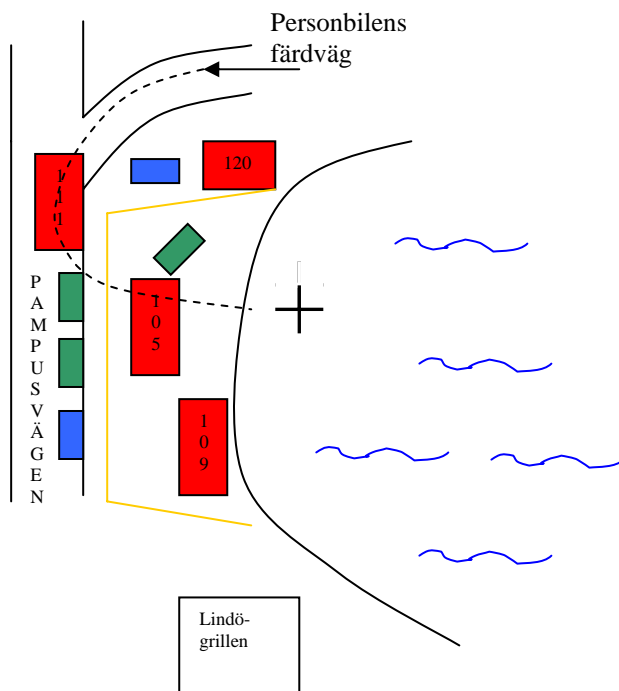
Det var väldigt halt denna dag, så det är troligt att hon fått ett kast med bilen. När hon studsat ut på gräset är det troligt att hon antingen trampat på fel pedal och gasat i stället för att bromsa eller haft foten på gaspedalen då hon landat efter skuttet över kantstenen. Det finns inga tecken på att hon bromsat.

Insatsens genomförande

Larmet som inkom till brandförsvaret var "Bil över kaj". Vattendykarna sprang direkt till bil 105. Vid telefonsamtal mellan SoL och SOS framkom att det var personer kvar i personbilen. Vid den aktuella tidpunkten var bil 109 på Karstorps bilskrot och övade varför en ur ordinariepersonal på bil 111 var frånvarande men täcktes upp av extrapersonal på station 10. Bil 111 var vid utlarmningen på station 10. Bil 109 avbröt övningen på Karstorp och åkte mot olycksplatsen.

Bil 120 kom iväg först, sedan bil 111 och bil 105 kom sist efter att ha hängt på gummibåten. På väg ut uppmärksammade bil 120 att det var väldigt halt och varnade de andra bilarna i uttryckningståget för halkan.

Då bil 120 är på plats rapporterar han till bil 105 att vattendykarna skulle "klargöra för dykning, konstaterat bil i vattnet med personer kvar". De personer som ringt in larmet, cirka 6 stycken, var väldigt upprörda och ville att IL skulle hoppa i vattnet och plocka upp damen. IL tog då dessa personer åt sidan och förklarade fortlöpande om vad det innebär för brandförsvaret att få ett drunkningslarm och vad man gjorde under insatsen. Styrkeledaren i bil 111 utsågs av IL som sektorchef över vattendykarinsatsen.

Figur 1: Skiss över skadeplatsen, polisbilarna är blå och ambulanserna gröna. Krysset markerar ungefärligt läge på personbilen i vattnet.

Sektorchefen var på plats lite innan bil 105 och kunde dirigera vattendykarna till den plats där personbilen åkt i vattnet. Vattendykare 1 (dyk 1) är i vattnet inom 40 sekunder från det att man anlönt och efter ytterligare cirka 30 sekunder är han framme vid bilen på cirka 4 meters djup och konstaterar att han behöver hjälp av vattendykare 2 (dyk 2). Dyk 2 har under tiden gjort sig färdig på kajen och kan gå i vattnet omedelbart. Dyk 2 följer dyk 1:s lina ner till dyk 1. De krossar bakrutan och drar ut damen ur bakrutan vilket går relativt enkelt då säkerhetsbältet ej var påsatt. Cirka 45 sekunder efter att dyk 2 gått i vattnet kommer damen upp till ytan och tas omedelbart omhand av ambulans. Brandpersonalen uppfattar då damen xxxxxxxx. Enligt insatsrapporten har det då gått cirka 12 min och 30 sekunder från det att larmet kommit till brandförsvaret.

Bild 2: Damen har förts till ytan och förs vidare till ambulansen.

Bild 3: Damen förs direkt in i ambulansen xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Dyk 1 och dyk 2 söker sedan igenom personbilen och omkringliggande botten för att försäkra sig om att det inte finns någon ytterligare person i vattnet. Personbilen bärgas och räddningstjänsten avslutas.

Bild 4: Bilen bärgas till ytan för att säkerställa att ingen ytterligare person finns kvar.

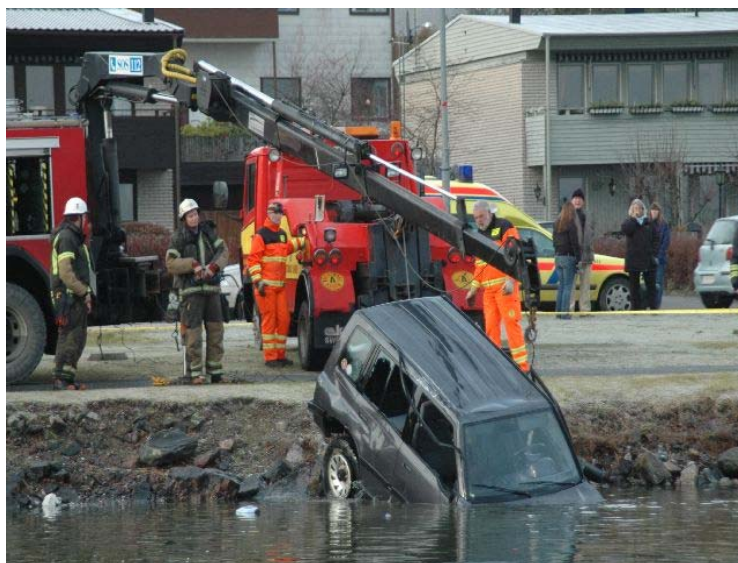

Bild 5: Bilen bärgas med hjälp av bärgningskåren.

Metoder

Standardrutinen vid drunkningslarm har följts och alla de enheter som ska larmas till en sådan olycka har också larmats. Vattendykarna har följt de standardrutiner som gäller för vattendykning och man har sökt av området efter ytterligare personer för att vara säkra på att ingen blivit kvar i vattnet.

Bild 6: Vattendykarna har sökt färdigt.

Samarbete

På olycksplatsen har IL utsett styrkeledare på bil 111 till sektorchef och själv tagit hand om chockade personer. Detta har underlättat för sektorn som inte blivit störd och därför kunnat utföra sin uppgift i lugn och ro. Insatsen har gått snabbt och enligt standardrutin och då ska det inte heller vara några samarbetsproblem.

Samband

Radion mellan dyk 1 och dykskötaren (dyk S) fungerade de första tre minuterna. Därefter kunde inte dyk S anropa dyk 1. Dyk 1 kunde däremot anropa dyk S.

Utrustning

Vattendykarna använde sig av en tyngre bältesskärare för att krossa bakrutan på bilen. Det är av stor vikt att ta med sig just detta verktyg när det handlar om bilar i vattnet för att man ska kunna ta sig in eller ta ut någon om dörrar ej går att forcera.

Kompetens

Då dykövningar genomförs regelbundet, varje dykare måste dyka minst 1 gång i månaden men målsättningen är att alla ska dyka 2 gånger i månaden, anses kompetensen vara god.

Ledning

Vid just denna insatsen valde IL att ta ett steg tillbaka och på så sätt underlätta för insatspersonalen. Detta har uppfattats som positivt och medförde att insatspersonalen fick arbeta ostört samtidigt som chockade personer lugnades och fick förklarar hur en dykinsats går till. Ledningen inom sektorn sköttes av sektorchefen och eftersom olycksplatsen var begränsad och antalet skadade liten var detta en bra lösning.

Beslut

Beslut som fattades var:

IL: Vattendykarna klara för livräddning.

IL: Styrkeledare bil 111 sektorchef (Sc).

IL: Polisen ska spärra av platsen.

Sc: Plats för igång i vattnet

Sc: Sök efter fler personer i personbilen.

Sc: Bärga personbilen till ytan så den kan genomsökas ordentligt efter personer.

Sc: Sök av botten efter ytterligare personer.

IL: Räddningstjänsten avslutad.

Alternativt genomförande

Inga alternativa genomföranden har givits från insatt personal. Men man kan, om det finns extra personal, kanske lämna gummibåten om man bedömer att den inte behövs direkt på olycksplatsen och låta till exempel bil 141 ta med båten.

Slutsatser och viktiga erfarenheter

Vid dessa insatser är det avgörande om man har vattendykare eller inte. Utan vattendykare kan en person inte räddas på så kort tid som i detta fall. Att dykorganisationen i stort fungerar är också tydligt. Det är möjligt att några sekunder kan tjänas in på att till exempel lämna gummibåten och låta den komma senare. Sammanfattningsvis får man ändå anse att insatsen genomfördes på ett bra och effektivt sett.

Bilder

Bild 7: Damen tas omhand av ambulanspersonal.

Bild 8: Bilen bärgas.

Bild 9: Man konstaterar att ingen ytterligare person finns i bilen.

Bild 10: Räddningstjänsten avslutas.